

Kunnskapsdepartementet postmottak@kd.dep.no	Vår ref.: Saksnr.: Sted: Dato:	Helene Ytteborg Oslo 12.10.2023
--	---	---------------------------------------

Høringssvar for Virke på Forslag til endringer i lov og forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (Fagskoleloven)

Hovedorganisasjonen Virke organiserer arbeidsgivere i handels- og tjenestenæringen med om lag 25 000 medlemsbedrifter, og til sammen 300 000 ansatte i ulike bransjer. Vi organiserer også opplæringstilbydere, deriblant en del fagskoler. Virke sitter også i Fagskolerådet.

Virke støtter hoveddelen av forslagene i høringsbrev av 22.06.2022.

Institusjonsakkreditering

Virke er positive til forslaget om å innføre institusjonsakkreditering. Vi mener at fagskolene spiller en særlig viktig rolle i å svare ut og levere arbeidsrettede utdanningstilbud. Det er et mål om vekst i fagskolesektoren og institusjonsakkreditering kan bidra til å raskere få på plass nye utdanningstilbud som arbeidslivet trenger. Virke støtter derfor forslaget om å innføre institusjonsakkreditering, som gir noen fagskoler fullmakt til å etablere, endre og legge ned fagskoleutdanninger.

Virke støtter at vilkår og kriterier for hva som er nødvendig for å få institusjonsakkreditering må forskriftsfestes. Vilkår og kriterier bør sees hen til både vilkår for fagområdeakkreditering innen høyere yrkesfaglig utdanning og til vilkår for institusjonsakkreditering innen høyere utdanning. Fagskolenes egenart og tette samarbeid med arbeidslivet bør være et spesielt viktig krav for å kunne oppnå institusjonsakkreditering.

Sektoren i fremtiden vil fortsatt bestå av fagskoler som har institusjonsakkreditering, fagskoler som har fagområdeakkreditering og fagskoler med akkrediterte utdanningstilbud. Da er det viktig at det ikke blir et system der det å ha institusjonsakkreditering blir en nødvendig forutsetning for å lykkes som fagskole. Det er en styrke at sektoren består av både store fagskoler med et bredt tilbud og små spesialiserte fagskoler innenfor et spesielt fagfelt.

Innspill til vilkår og kriterier for institusjonsakkreditering

Virke anbefaler at man i arbeidet med å utarbeide krav og vilkår til institusjonsakkreditering legger seg tett mot regelverket for høyere akademiske utdanningsinstitusjoner der det er relevant, samtidig som man ivaretar fagskolenes egenart. Ordningene for fagområdeakkreditering og akkreditering av utdanninger bør beholdes. De tre ulike akkrediteringstypene bør betraktes som ulike nivå av autonomi, knyttet til kvalitet.

For institusjonsakkreditering har Virke følgende innspill til vilkår og kriterier:

1. *Institusjonens primærvirksomhet skal være høyere yrkesfaglig utdanning, faglig utviklingsarbeid og formidling.*
2. *Fagskoler bør allerede ha fått godkjent minst én fagområdeakkreditering for å kunne søke institusjonsakkreditering.*

Krav til allerede eksisterende fagområdeakkreditering reflekterer kvalitetsarbeidet som allerede er utviklet ved den aktuelle fagskolen. Fagskoler som har en fagområdeakkreditering har i tillegg til et godkjent kvalitetssystem også en prosess for revidering, utvikling og nedleggelse av studier. Dette er et godt grunnlag for fagskolens neste skritt der de gjennom en institusjonsakkreditering også vil kunne utvikle studier innenfor nye fagområder.

3. *Fagskolen må kunne vise til et sterkt fagmiljø med ansatte med relevant faglig og pedagogisk kompetanse innen sentrale fagområder. I tillegg må fagskolen ha en plan for utvikling av kompetanse, også innen nye fagområder.*

Det er viktig å sikre fagskolens evne til å bygge opp et fagmiljø med rett kompetanse for det nye fagområdet. Det bør være en tydelig sammenheng mellom fagmiljøets kompetanseprofil og utdanningenes kunnskapsgrunnlag.

4. *Fagskolen må kunne synliggjøre et systematisk og involverende kvalitetssikringsarbeid med tydelig ansvarsfordeling og klar ledelsesforankring, og vise til at det settes av tilstrekkelig ressurser til kvalitetsarbeid for å sikre gjennomgående og langsiktig kvalitetssikring og utvikling av studier og fagtilbud.*
5. *Fagskolen bør ha en strategi med mål og tiltak for å utvikle organisasjonen.*
6. *Det bør også legges vekt på at det er et tilstrekkelig antall studenter som har vært uteksaminert.*
7. *Fagskolene er arbeidslivets skole, og samarbeid med arbeidslivet er sentralt i utviklingen av både institusjonen og det enkelte studietilbud.*

Virke foreslår derfor at det opprettes kriterier knyttet til hvordan arbeidslivet involveres i faglig utvikling og fagskolens tilknytning til nasjonale og internasjonale nettverk. Det bør være rutiner for å sikre at utdanningstilbudet er relevant i forhold til behovene i arbeidslivet, og for at studentene møter arbeidslivet gjennom utdanningen.

8. *Institusjonen skal ha utdanning og faglig utviklingsarbeid av høy kvalitet.*

Dispensasjon fra kravet om fullført og bestått videregående opplæring for opptak til høyere yrkesfaglig utdanning

Virke ser at det kan være viktig for enkelte søkere, som av tungtveiende årsaker ikke oppfyller de generelle opptakskravene, å ha mulighet til opptak til fagskolestudier på lik linje som i Universiteter og høyskoler. Dette innebærer at kandidater med varig sykdom, funksjonshemming eller lignende som gjør at den ikke er i stand til å dekke enkelte av kravene til fullført og bestått videregående opplæring i alle fag, kan innvilges dispensasjon. Unntaksordningen vil sannsynligvis være av lite omfang, men den er viktig for de få individene den gjelder. Virke støtter derfor forslaget til tillegg i fagskoleloven § 16 tredje ledd og fagskoleforskriften § 7b og 7 tredje ledd.

NOKUTs tilsyn og saksbehandlingsregler

NOKUTs tilsyn

Vi støtter at det etableres en lov hjemmel for NOKUTs tilsyn av fagskoleutdanninger, fagområdeakkrediteringer og institusjonsakkreditering, og at dette flyttes til fagskoleloven §5a med den lovtekst som er beskrevet i høringsnotatet.

Søknadskarantene ved avvisning eller avslag

Virke støtter forslaget om å ta inn en regel som muliggjør søknadskarantene i forbindelse med akkreditering i fagskoleloven § 5. Vi presiserer likevel at praksis må utøves med varsomhet. Det er et politisk mål at sektoren skal bygges opp og med utvikling av nye fagområder og nye tilbydere må være rom for å ha feil og mangler i søknaden uten at det medfører søknadskarantene. En slik mulighet må også balanseres med god veiledning av søkere som trenger det.

Virke støtter derimot ikke forslaget i ny § 5 a tredje ledd andre punktum om at midlertidig vedtak om bortfall av retter kan fattes «samtidig» som fagskolen får pålegg om retting.

Fagskolenes bistands- og opplysningsplikt

Vi støtter at krav om fagskolenes bistands og opplysningsplikt flyttes fra forskrift til fagskoleloven §5a som beskrevet i høringsnotatet.

Studiepoeng

Virke støtter departementets forslag til at definisjon av studiepoeng i §17 a. Innføring av studiepoeng for fagskoleutdanninger har vært viktig for å løfte fagskolene, og bidratt til større likeverd mellom høyere yrkesfaglig og høyere akademisk. Vi støtter departementets forslag om å samle regulering av studiepoeng i loven.

Vi støtter de andre delene av forslaget til ny § 5 a.

Rett til permisjon for fagskolestudenter

Virke støtter forslaget om å ta inn en generell rett til permisjon for fagskolestudenter, noe som vil bidra til likebehandling av studenter i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Bestemmelsen om at ordlyden i § 28 når det gjelder barnets andre forelder gjøres kjønnsnøytral fra dagens «far», støttes.

Med vennlig hilsen

Stian Sigurdson

Direktør samfunnspåvirkning

Hovedorganisasjonen Virke

Ref: Helene Ytteborg

Seniorrådgiver kompetansepolitikk

Hovedorganisasjonen Virke